

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

GÜNEY AFRİKA ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü

Aralık 2024

İÇİNDEKİLER

GÜNEY AFRIKA HAKKINDA GENEL BİLGİLER.....	3
GENEL BİLGİLER.....	3
1.1.1 Coğrafi Konum:.....	3
1.1.2 Siyasi ve İdari Yapı:	3
1.1.3 Nüfus ve İşgücü Yapısı:	4
1.1.4 Doğal Kaynaklar ve Çevre:	5
SEKTÖRLER	7
2.1 SEKTÖRLER.....	7
2.1.1 Tarım ve Hayvancılık.....	7
2.1.2 Sanayi.....	8
2.1.3 Otomotiv ve Oto Yan Sanayi Sektörü	9
2.1.4 Madencilik.....	10
2.1.5 Enerji.....	10
2.1.6 Turizm	12
2.1.7 Fuarçılık	13
DIŞ TİCARET	13
3.1 DIŞ TİCARET.....	13
3.1.1 Genel Durum:	13
3.1.2 Güney Afrika'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Bin dolar).....	14
3.1.3 Güney Afrika'nın Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)	15
3.1.4 Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalatı (Bin Dolar):.....	15
3.1.5 Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracatı (Bin Dolar):	16
TÜRKİYE İLE TİCARET	17
4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET	17
4.1.1 Genel Durum:	17
4.1.2 Türkiye – Güney Afrika Cumhuriyeti Dış Ticaret Değerleri: (Bin Dolar)	17
4.1.3 Türkiye'nin Güney Afrika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)	17
4.1.4 Türkiye'nin Güney Afrika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)	18
KONYA İLE TİCARET.....	19
5.1. KONYA İLE TİCARETİ.....	19
5.1.1.Konya- Güney Afrika 2023 Yılı İhracat Kalemleri	19
5.1.2.Konya-Güney Afrika 2023 Yılı İthalat Kalemleri	20
5.1.3.Konya-Türkiye-Güney Afrika Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar).....	21

BİRİNCİ BÖLÜM

GÜNEY AFRIKA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

1.1 GENEL BİLGİLER

Devlet Adı	Güney Afrika Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Başkanlık Sistemi
Başkent	Pretoria (İdari), Cape Town (Yasama), Bloomfontein (Yargı)
Yüzölçümü (kara)	1.213.090 km ² (Dünya Bankası)
Nüfus (2024)	63.202.000 (IMF)
Ticaret/İş Merkezi	Johannesburg
Resmi Dil	İngilizce
Milli Gün	27 Nisan (1994) – Özgürlük Günü
Yaygın görülen hastalıklar	HIV, tüberküloz, diyabet

1.1.1 Coğrafi Konum:

Afrika kıtasının güney uç bölgesinde yer alan GAC, zengin bitki örtüsü çeşidi bakımından dünyada üçüncü sırada yer almaktadır. Bitki örtüsü genel olarak 5 bölüme ayrılır. Bunlar; ormanlar, savanlar, otlaklar, çöller ve makiler şeklindedir. Ormanlar tropik ve yarı tropik olmak üzere iki tipte olup, yağışların en fazla olduğu doğudaki dağ yamaçlarında yer alır. Ülkede iklim bölgelere göre önemli değişiklik gösterir. Batıda Atlas okyanusu kıyılarında yer alan Western Cape bölgesinde Akdeniz iklimine benzer bir yapı vardır. İç kesimlerde kısmi yarı- çöl iklimi ve kurak-soğuk kış ve yağmurlu yaz mevsimleri yaşanmaktadır. Doğuda Hint Okyanusuna kıyıları bulunan Kwazulu eyaletinde ise yüksek nem oranlarının görüldüğü yarı- tropik bir iklim yaşanır. Kar yağışı oldukça ender ve sadece en yüksek bölgelerde görülebilmektedir.

Ancak, Güney Afrika’da su yetersizliği en büyük kıtlıklardan birisidir. İçme ve sulama amaçlı su ihtiyacı küçük göl ve ırmaklar ile göletlerden karşılanmaktadır. Bu durum ülkede alternatif enerji olarak termal santralleri (hidrokarbon veya kömür yakıtlı) vazgeçilmez kılmaktadır.

1.1.2 Siyasi ve İdari Yapı:

Bölgenin Avrupa tarafından keşfi 1488 yılında Portekizli kaşif Bartholomeu Dias’ın Cape bölgesini dolaşması ile başlamıştır. Bölge, Hollanda ve İngiltere arasında güç mücadelesine sahne olmuştur. Yönetim şekli olarak, 1910 yılında Güney Afrika Birliği ve 1961 yılında Güney Afrika Cumhuriyeti tesis edilmiştir. 1994 yılında geçici anayasa ile demokrasiye geçerek, yerli halk ülke yönetimini (Avrupa kökenlilerden) devralmıştır.

Mevcut anayasa 1996 yılında yürürlüğe konulmuştur. Ülkede yasama, yürütme ve yargı güçleri birbirinden ayrıdır. GAC’nde merkezi ulusal devlet ve ayrıca 9 eyalet bulunmaktadır.

Parlamento, Ulusal Meclis (national assembly) ve Eyaletler Milli Konseyi (national council of provinces) olmak üzere, iki kanattan oluşmaktadır. Ulusal yasama organı olan “Ulusal Meclis” 400 milletvekilinden oluşmakta ve 5 yılda bir doğrudan halk tarafından seçilmektedir.

Parlamentonun diğer kanadı olan Eyaletler Milli Konseyi ise, ülkedeki 9 eyaleti eşit sayıda temsilen toplam 90 üyeden oluşmakta ve doğrudan eyalet meclisleri ve yerel idare tarafından belirlenmektedir.

Yasama sürecinin yanısıra, merkezi Hükümetin icraatında eyaletlerin menfaatlerinin dikkate alınıp alınmadığını gözetmekle sorumludur. (GAC Parlamentosu: <https://www.parliament.gov.za/>)

Öte yandan; genel seçimle yenilenen Ulusal Meclis ise, bünyesindeki siyasi partilerce aday gösterilen üyelerinden birini devlet başkanı olarak seçmektedir. Yürütmenin başı olan Devlet Başkanlığı görevi (<http://www.thepresidency.gov.za/>), beşer yıl süreyle en fazla iki defa üst üste yapılabilmektedir. Bir Başkan Yardımcısı bulunmaktadır.

Ülke yönetim gücünün büyük bir bölümü; Ulusal Meclis ile (devlet ve hükümet lideri konumundaki) Devlet Başkanının elindedir. Devlet Başkanının, Meclis'te oy kullanma hakkı bulunmamaktadır. Hükümet üyeleri de, Ulusal Meclis'teki milletvekillerinden oluşmaktadır. (bazı zorunlu durumlarda milletvekili olmayan bir-iki bakan dışardan atanabilmektedir) Eyalet Başkanlıkları ise, daha çok kendi eyaletlerindeki yerel sorumluluklara sahiptir. (Güney Afrika Hükümeti: <https://www.gov.za/about-government/government-system/structure-and-functions-south-african-government>)GAC 9 eyalete ayrılmış olup bunlar; Gauteng, Western Cape, Kwazulu Natal, Eastern Cape, Northern Cape, Limpopo, Mpumalanga, Free State and the North West'dir.

Ülkenin idari başkenti Pretorya'dır. Devlet Başkanlığı ile ulusal düzeydeki Bakanlıklar ve bağlı kuruluşları Pretorya'da bulunmaktadır. Cape Town, Parlamentonun bulunduğu yasama başkentidir. Bloomfontein ise Yüksek Mahkemenin bulunduğu yargı başkentidir. Diğer önemli şehirler Johannesburg, Durban, Port Elizabeth, Bloemfontein ve East London'dır.

GAC ekonomisinin en önemli eyaleti Gauteng'in endüstri, ticaret ve madencilik merkezi olarak toplam GSYİH içindeki payı %40 oranını bulmaktadır. Ekonomide ikinci önemli bölge Kwazulu- Natal olup, Durban şehri limanı odaklı yapısı ile turizm, tarım ve ağır sanayiye dayalı bir ekonomiye sahiptir. Üçüncü olarak, Western Cape bölgesi daha sınırlı endüstri ve maden kaynağına sahip olmasına rağmen diğer eyaletlere göre daha tutarlı ekonomik performans göstermektedir. Bu bölgede tarım ve turizm konuları iyi işletilmekte olan alanlardır.

1.1.3 Nüfus ve İşgücü Yapısı:

2023 yılı itibarıyla nüfusun %28'ini 0-14 yaş grubu, %66'sını 15-64 yaş grubu oluşturmuştur. 65 üstü yaş grubunun payı ise %6'dır. Ortalama ömür süresi 65 yıldır. Kentli nüfusun toplam nüfusa oranı %69'dur. (Dünya Bankası-2024)

Güney Afrika'da nüfus ve işgücü yapısında önemli değişim yaşanmaktadır. Nüfus artış hızı 2013 yılından itibaren önemli ölçüde azalmış olmakla birlikte (Dünya Bankası: 2023 yılı %0,9); komşu ülkelere göç etmektedir. Bu nedenle özellikle nitelikli orta kademe ve yönetici personel yetersizliği ciddi şekilde hissedilmekte ve çare aranmaktadır.

İşsizlik, 2008 yılından itibaren artış göstermektedir. 2023 yılında %28'dir. (Dünya Bankası) Ülkede yerli nüfusun 1994 yılı öncesi dönemde ekonomiye katılma, mülk sahipliği, eğitim ve temel iş yapma becerilerinin gelişimi gibi konularda geride bırakılmış olması, günümüzde halen %28 seviyesindeki yüksek işsizlik oranları, gelir dağılımında eşitsizlik gibi önemli yapısal sorunların da kaynağını teşkil etmekte, özellikle genç ve siyah nüfus için ciddi sorun oluşturmaktadır. Yoksul kalmış kesim olarak görülen yerli halkın istihdamının artırılması için özel teşvikler sözkonusudur.

Yetişmiş işgücü temini ve istihdamı ile ilgili sorunların bulunduğu ülkede siyahların istihdamı

ve siyah sanayicilerin yaratılmasına yönelik “Black Economic Empowerment” politikası, Güney Afrika da iş yapmayı ve özellikle yatırım planlayan firmaların dikkat etmesi gereken konular arasındadır.

Bu çerçevede, üstlenilecek projelerde veya yatırımlarda belirli oranda yerel personel istihdamı zorunluluğu bulunmaktadır. (Black Economic Empowerment: <https://www.gov.za/documents/broad-based-black-economic-empowerment-act>).

Nüfusun büyük bir bölümü yoksulluk sınırında yaşamını sürdürmektedir. (Dünya Bankası'nın 2014 yılı verilerine göre halkın %56'sı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır.) Ülkedeki gelir dağılımında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Dolayısıyla tüketici eğilimi ve davranışları da farklı olabilmektedir.

Bu çerçevede, istihdamın artırılması, teknoloji ve teknik bilgi transferinin sağlanması, işgücünün beceri ve niteliklerinin yükseltilmesi gibi amaçlar doğrultusunda ülkeye doğrudan yabancı yatırım çekilmesi hükümetin temel önceliklerindedir. Sabit sermaye yatırımlarına (sanayileşmeye) önem verilmektedir (<http://www.investsa.gov.za/>).

1.1.4 Doğal Kaynaklar ve Çevre:

Güney Afrika Cumhuriyeti dünyanın en büyük platin, krom, manganez ve vanadyum üreticisi olmasının yanında önemli altın, kömür, demir ve değerli taşlar üreticisidir. Nitekim, maden ve değerli taşlar ülkenin ihracatında ağırlıklı yer tutmakta, ancak bu durum ihracat performansının hammadde fiyatlarına hassasiyetini de artırmaktadır.

Zengin doğal bitki örtüsü ve yaban hayvanı çeşitliliği, değerli madenlere olan ilgi nedeniyle gölgede kalmaktadır.

1.2 GENEL EKONOMİK DURUM

1.3 Temel Ekonomik Göstergeler:

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlarla, milyar \$)	380,59	403,05	418,05	432,51	446,8	460,93	476,21
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlarla -%)	0,7	1,1	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlarla- \$)	6.112	6.377	6.517	6.643	6.762	6.873	6.996
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,9	4,7	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,6	-1,6	-1,9	-2	-2,1	-2,1	-2,2
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	33,1	33,7	33,9	34,1	34,3	34,5	34,7
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	73,4	75	77,4	79,1	80,6	82,2	83,6

Kaynak: IMF (2024 Ekim) *Tahmini veriler

1.3.1 Ekonomik Yapı:

GAC'nin, 2024 yılı için tahmin edilen milli geliri ile 196 ülke arasında 40. büyük ekonomi olması, bu çerçevede kişi başına düşen milli gelir ile ise 107. sırada yer alması beklenmektedir. İşsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında ise 2. sırayı alacağı

öngörülmektedir. (IMF)

Serbest piyasa ekonomisine sahip GAC, gelişmekte olan pazar konumundadır. GAC'nin dünya ekonomisiyle bütünleşmesi 1994 yılında demokrasiye geçişle birlikte gerçekleşmiştir. Kurumsal altyapısı, gelişmiş ve çeşitlendirilmiş sanayii altyapısı, esnek döviz kuru politikası, istikrarlı enflasyon oranları, esaslı olarak yerel para birimi üzerinden borçlanmaya imkân veren derinliği, yüksek yurtiçi sermaye piyasaları gibi güçlü yanlarına rağmen; GAC ekonomisinin başlıca sorunları yüksek borçluluk ve işsizliktir.

IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar ülkede yaşanan elektrik kesintileri ve lojistik sektöründeki sorunlar nedeniyle ülkenin 2023 büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmiştir. Ekonomik durgunluk beklentisine gerekçe olarak elektrik kesintilerini ve zayıf emtia fiyatlarını gösteren IMF, GAC için 2023 büyüme tahminini %0,1'e düşürmüş ve GAC'nin ekonomik reformların hızını artırmadığı sürece ekonomik durgunluk riskiyle karşı karşıya olduğu konusunda uyarmıştır.

İşsizlik ile mücadele kapsamında Hükümet tarafından istihdam yaratacak ve ekonomik büyümeyi tetikleyecek kapsayıcı reform programları uygulanmaya devam etmektedir. 2022 yılı ikinci çeyrekte sonra istihdam verilerinin az da olsa iyileştiği ülkede işsizlik hala ülkenin en büyük problemidir. Özellikle genç işsizliğin en önemli ekonomik sorun olduğu GAC'nde büyüme ve ekonomik reform planlarının temelinde istihdamın artırılması yatmaktadır.

Elektrik üretim, iletim ve dağıtımını tek elden yürüten kamu iktisadi teşebbüsü ESKOM'un faaliyetlerinin ayrıştırılmasına yönelik mevzuat altyapısı oluşturulmuş olup yakın dönemde iletim alanında yeni kurulan kamu iktisadi teşebbüsünün faaliyete geçirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir. İletim, üretim ve dağıtım faaliyetlerinin ayrıştırılması yoluyla özel sektör enerji tedarikçilerinin üretici olarak sisteme daha fazla dahil olması sağlanmaya çalışılmaktadır.

Son dönemde, tedarik zincirlerinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle arzın yükselen tüketim talebini karşılayamamasına bağlı olarak küresel ölçekte gözlemlenen enflasyon artışı GAC ekonomisinde de mevcuttur. Merkez Bankasının temel politikası enflasyon ve döviz kurlarında ve dolayısıyla para piyasalarında istikrarı sağlamaktır. Merkez Bankası'nın enflasyon politikası, yıllık %3-6 bandında tutulmasını öngörmektedir.

2021 yılı itibarıyla; sanayi sektörünün (inşaat dahil) GSYİH içindeki payı %24,5'tir. (Sadece imalat sektörünün payı %12 olup, milli gelir içindeki payı azalma eğilimindedir.) Tarımın milli gelir içindeki payı ise %2,5'tir. (Dünya Bankası-2023)

Korona virüs salgını ile oluşan arz ve talep yönlü daralmaya bağlı ekonomik kriz, bütçe gelir kalemlerinde ciddi ölçüde daralmaya sebep olmuştur. Söz konusu gelişmelerin, kamu borç yükünün daha fazla artmasını da beraberinde getireceği öngörülmektedir.

Dış borcu 2021 yılı itibarıyla 170 milyar dolar seviyesinde olup, %21'i kısa vadeli. Dış borç, (419 milyar dolar tutarındaki) milli gelirin yaklaşık %41'idir. Aynı yıla ait döviz rezervi (altın dahil) 57,6 milyar dolar tutarında olup, dış borcu karşılama oranı %33'tür.

GAC ekonomisine ilişkin IMF'nin 2023 yılı 4. Madde İstişaresi kapsamında 2023-Haziran'da yayınladığı raporda ifade edilen hususlar ise özetle şöyledir; Güney Afrika'nın Covid-19 salgını sonrasındaki güçlü ekonomik toparlanması yavaş yavaş sona ermektedir. Rusya-Ukrayna savaşı, küresel para politikasındaki sıkılaşma, şiddetli seller ve benzeri görülmemiş bir iç enerji krizinden dolayı sarsılan ülkenin ekonomik büyümesi 2021 yılındaki %4,9 seviyesinden 2022 yılında %2'ye gerileyerek yavaşlamıştır. Enflasyon beklentileri sabit kalsa da, gerçekleşen enflasyon hedef aralığın üzerine çıkmıştır. Cari işlemler hesabı, emtia fiyatlarından kaynaklanan geçici fazlalığın ardından yeniden açığa dönüşmüştür.

Özetle; yüksek işsizlik (ve genç işsizliği), ekonomik büyüme performansındaki zayıflık, gelir dağılımı eşitsizliği, yüksek kamu borcu, ekonomide ağırlığı büyük olan KİT'lerin verimsizliği, yüksek borçluluk oranları ve işgücü piyasasının esnek olmayışı ile düşük enerji arzı ekonomisindeki başlıca yapısal sorunlardır.

Serbest piyasa ekonomisine sahip GAC, gelişmekte olan pazar konumundadır. GAC'nin dünya ekonomisiyle bütünleşmesi 1994 yılında demokrasiye geçişiyle birlikte gerçekleşmiştir. Kurumsal altyapısı, gelişmiş ve çeşitlendirilmiş sanayii altyapısı, esnek döviz kuru politikası, istikrarlı enflasyon oranları, esaslı olarak yerel para birimi üzerinden borçlanmaya imkân veren derinliği, yüksek yurtiçi sermaye piyasaları gibi güçlü yanlarına rağmen; GAC ekonomisinin başlıca sorunları yüksek borçluluk ve işsizliktir.

IMF ve Dünya Bankası gibi uluslararası kuruluşlar ülkede yaşanan elektrik kesintileri ve lojistik sektöründeki sorunlar nedeniyle ülkenin 2023 büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmiştir. Ekonomik durgunluk beklentisine gerekçe olarak elektrik kesintilerini ve zayıf emtia fiyatlarını gösteren IMF, GAC için 2023 büyüme tahminini %0,1'e düşürmüş ve GAC'nin ekonomik reformların hızını artırmadığı sürece ekonomik durgunluk riskiyle karşı karşıya olduğu konusunda uyarmıştır.

İşsizlik ile mücadele kapsamında Hükümet tarafından istihdam yaratacak ve ekonomik büyümeyi tetikleyecek kapsayıcı reform programları uygulanmaya devam etmektedir. 2022 yılı ikinci çeyrekte sonra istihdam verilerinin az da olsa iyileştiği ülkede işsizlik hala ülkenin en büyük problemidir. Özellikle genç işsizliğin en önemli ekonomik sorun olduğu GAC'nde büyüme ve ekonomik reform planlarının temelinde istihdamın artırılması yatmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

SEKTÖRLER

2.1 SEKTÖRLER

2.1.1 Tarım ve Hayvancılık

Ülkede üretimi yapılan başlıca tarım ürünleri; mısır, şeker kamışı, patates ve buğdaydır. Soya fasulyesi, ayçiçek tohumu ve sorghum ise üretimi yapılan diğer önemli tarımsal ürünlerdir. Meyve üretiminde ise narenciye ve üzüm başı çekmektedir. Ülkede elma, muz, greyfurt, armut ve şeftali üretim miktarı da kayda değer seviyelerdedir.

Tarımsal ürünlerde GAC ithalatının önemli bir kısmını oluşturan tahıl ürünlerinde, kuraklık ve sezonluk hasat rekolteleri ticarete yıllık bazda dalgalı bir seyre yol açmaktadır. Özellikle 2020 yılında Covid-19'a bağlı olarak neredeyse tüm sektörlerde daralma gözlenirken, 2020 yılı tarım sektörünün büyüme kaydettiği, ürün rekoltesinin arttığı bir yıl olarak öne çıkmıştır. Sektör 2021, 2022 ve 2023 yıllarında da büyümeye devam etmiştir.

Benzer şekilde büyük ve küçükbaş hayvancılık (koyun, büyükbaş, keçi, domuz), tavukçuluk ve balıkçılık sektörde önde gelen faaliyetlerdendir (www.dalrrd.gov.za). Gıda ürünlerinin ithalinde, etiketleme standartlarına uyum aranmakta, ithalatına izin verilmeyen gıdalar ile katkı maddelerini içeren gıdaların ülkeye girişine izin verilmemektedir. Bu çerçevede, etiketlenmemiş/işaretlenmemiş konteynerlerdeki gıdaların ithaline izin verilmemekte ve gıda ürünlerinin ithalatında gümrükte sağlık kontrolleri yapılmaktadır. Güney Afrika Cumhuriyeti, tarım sektöründe rekabetçi, büyük ölçüde kendine yeterli ve ihracatı güçlü bir ülke olmasına rağmen Tarım Bakanlığı tarafından belirli ürünlerin ithalatına hasat dönemi göz önünde bulundurularak izin verildiği gözlenmektedir.

Ülkede, kuru meyve (üzüm, incir, kayısı, vb.) ile kuruyemiş ihracatında ülkemiz şirketleri açısından potansiyel olduğu düşünülmektedir. Yaş meyve alanında ise, ülkenin bitki sağlığı sertifikasyon uygulamaları ile ilişkili olarak halihazırda ülkemizden sadece incir ve narenciye ithalatına izin verilmektedir. GAC'da yerleşik büyük ticaret firmalarının Sahra-altı Afrika bölgesine erişim imkanları düşünüldüğünde, doğrudan GAC pazarı için olmasa dahi Sahra-altı Afrika'ya ihracatta GAC şirketleri ile işbirliği imkanları değerlendirilebileceği düşünülmektedir. Benzer şekilde, ülkedeki tarım sektöründeki canlılığın ve Türkiye ve GAC'ta zıt mevsimler yaşanmasının tarım ürünlerinde karşılıklı olarak ve üçüncü ülke piyasalarına yönelik cazip pazar fırsatları yaratılabileceği öngörülmektedir. Ancak bu fırsatların hayata geçirilmesi için iki ülke Tarım Bakanlıkları arasında sağlık ve bitki sağlığı sertifikasyon sürecindeki bürokratik engellerin aşılmasına yönelik teknik altyapının oluşturulması ve karşılıklı pazara giriş imkanlarının ele alınması gereklidir.

2.1.2 Sanayi:

GAC'de geniş bir imalat sanayi (üretim) yelpazesi bulunmaktadır. Bunlar arasında otomotiv ana ve yan sanayi, gıda işleme (balık, et, süt ürünleri, içecekler), tekstil (hazır giyim, iplik, havlu, denim- <http://www.textfed.co.za/>), deri ürünleri, ayakkabı, demir-çelik, metal işleme, kimyasal, plastik, cam ve cam ürünleri ile mobilya ve ağaç ürünleri (kağıt) üretimi yer almaktadır. Ayrıca, madencilik makineleri, motorlu kara taşıtları, elektrikli makineler ile elektrik ve elektronik (beyaz eşya) ürünler üretimi de son yıllarda önemli ölçüde büyümüştür. Otomotiv sanayinde üretim faaliyeti gösteren başlıca firmalar; Mercedes, BMW, VW, Isuzu, Ford, Toyota ve Nissan'dır. Otomotiv OEM sanayi: <https://naamsa.net/> , Otomotiv yan sanayi: www.naacam.co.za Günümüzde Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı, sektörel strateji belgeleri yoluyla, yerel imalatı güçlendirecek, yerelleşme ve yerli girdi kullanımını artıracak, kamu alımlarında yerel üretimi yapılan ürünlerin tercih edilmesini sağlayacak politikalara her geçen gün daha da fazla başvurmaktadır.

Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı, geçmişte dezavantajlı kalmış kesimlerin ekonomiye katılımını güçlendirecek küçük ölçekli yatırımların yanı sıra doğrudan yabancı yatırımlar aracılığı ile istihdamın geliştirilmesine de öncelik vermektedir.

İmalat sektörü, koruma ile ikame edilmeye başlanmış ve ardından liberalleşme ile yeniden yapılandırılarak uluslararası pazar ile uyum yoluna gidilmiştir. (<http://www.thedtic.gov.za/>) GAC çelik endüstrisi bünyesinde Arcelor Mittal SA, Columbus Stainless gibi küresel çapta yüksek rekabet gücüne sahip bir dizi üretici bulunmaktadır. (<https://saisi.co.za/>) Son dönemde, artan üretim maliyetleri ve COVID-19 salgınına yönelik alınan önlemlerin etkisiyle başta Arcelor Mittal SA olmak üzere sektördeki firmaların zorlanmaya başladığı bilinmekte olup, ITAC tarafından çeşitli demir-çelik ürünlerine yönelik korunma önlemleri alınmakta ve bu alanda devam eden soruşturma süreçleri bulunmaktadır.

Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı sektörel paydaşlar ile bir arada çelik endüstrinin rekabetçiliğini güçlendirmeye yönelik bir Master Plan hazırlamıştır. GAC, yüksek işsizliğe çözüm getirmek üzere, imalat sanayiini geliştirmeye yönelik çeşitli teşvik paketlerini uygulamaya devam etmekte, yerli sanayiye koruyan ithal ikameci politikalar benimsemektedir. GAC'nin özendirdiği temel pazara giriş politikası, basit montaj için dahi olsa ülkeye yatırım yapılması üzerinedir. Ülkenin sunduğu yatırım ve sanayi teşviklerinden yararlanabilmek ve kamu alımlarına katılabilmek için, siyah ortaklık oranları, yönetim kurulundaki siyah yönetici kriterleri, çalışanlara yönelik siyah işgücü kriterleri, tedariklerde siyahların yönetiminde ve kontrolünde olan şirketlerden alımın teşvik edildiği yerleşme şartlarını da içeren Broad Based-Black Economic Empowerment (BB-BEE) kriterleri önem arz etmektedir. Tekstil ve hazır giyim sektöründe, yüksek gümrük vergileri ve yerli sanayiye korumaya yönelik politikalar nedeniyle ihracatçılarımızın pazara girişinin güçlük arz edebileceği; ancak fiyatkalite dengesi ve tasarım itibarıyla farklılaşan tekstil ürünlerimizin yanı sıra üst pazar dilimlerine hitap eden moda, marka gibi unsurların öne çıktığı ürünlerde pazar şansı olabileceği düşünülmektedir.

2.1.3 Otomotiv ve Oto Yan Sanayi Sektörü

2021 yılında dünya motorlu araç üretiminde %3 artış yaşanmış olup 39 ülke tarafından 80,1 milyonun üzerinde araç üretimi gerçekleştirilmiştir. 1000 kişide kişi başı düşen araç sayısı Dünya ortalaması 180-200 olup, bu oran ABD'de 823.3, Birleşik Krallık'ta 632.7, Afrika Kıtasında 44, Güney Afrika'da ise 173,3'tür. GAC Botswana'dan (184,7) sonra Afrika Kıtasında sırlamada ikinci ülke iken, 1000 kişide kişi başı düşen araç sayısı Cezayir 139,4, Fas 139,4, Mısır 64.4, Kenya 31,9 ve Nijerya 20,7'dir. Türkiye'de ise sözkonusu oran 254 kişidir. Güney Afrika, Fas, Mısır ve Cezayir dışında Afrika Kıtası araç pazarı oldukça küçüktür ve 2021'de dünya motorlu araç üretiminin sadece %1.1'i Kıtada gerçekleşmiştir. Dünyada üretilen motorlu taşıtların %1'i Afrika'da satılmıştır. Kıta'daki ana araç üreticisi olan 4 ülke 2021'de Güney Afrika 499.087, Fas 407.007, Mısır 23.754, Cezayir 5.208 araç üretmiştir. 2021'deki yeni araç satışlarının %41,4'ü Güney Afrika'da, %24,1'i Mısır'da, %14,6'sı Fas'ta, %19,9'u ise Afrika'nın geri kalanında gerçekleşmiş olup değer olarak Nijerya kıtanın en büyük araç ve araç parçası ithalatçısı olurken onu Mısır, Güney Afrika, Fas ve Cezayir izlemiştir.

GAC Otomotiv Pazarı: GAC otomotiv ve otomotiv yan sanayi sektörü binek araçlar, kamyonet ve minibüsler dahil olmak üzere hafif ticari araçlar, orta ölçekli ticari araçlar ile kamyon ve otobüsler dahil ağır ticari araçlardan oluşmaktadır.

Sektörün tedarik zincirinde ise, hammadde tedarikçileri (çelik, plastik, cam ve kimyasallar) bileşenler/Component üreticileri, montaj endüstrisi, dağıtım/satış sektörü (Ana Bayiler, bireyler, araç kiralama şirketleri, filolar, sigorta şirketleri, finans şirketleri), aftermarket sektörü (Oto sanayi siteleri, lastik ve cam montaj merkezleri, araç aksesuarları vb.), ikinci el araç pazarı ve geri dönüşüm merkezleri yer almaktadır. Ülkede; Ford, Nissan, BMW, VW, Toyota, Isuzu ve Mercedes – Benz olmak üzere 7 farklı OEM Otomobil ve Hafif Ticari Araç Üreticisi bulunmaktadır.

2.1.4 Madencilik

Güney Afrika, maden bakımından zengin doğal kaynaklara sahiptir. Başlıca madenleri; altın, platin, elmas ve gümüştür. Ayrıca kömür, krom, demir cevheri, bakır, manganez, uranyum, nikel, kurşun ve vanadyum açısından da zengin kaynaklara sahip olan ülkede bunların haricinde 35 farklı maden daha bulunmaktadır. (<http://www.dmr.gov.za/>). Diğer bazı sektörlerde olduğu gibi Madencilik sektöründe de pazara giriş ilgili kamu kurumlarının yetkilendirmesine tabidir. Madencilik alanında, madencilik lisanslarının edinilmesine yönelik zorlu hukuki süreçlere ilaveten, faaliyet göstermek isteyen yeni firmaların ortaklık yapısının en az %30'unun siyahi sermayedarlardan oluşması, yönetim kurulu üyeliklerinde asgari siyahi ve kadın yönetici oranlarını tutturması gerekmektedir.

- Altın: GAC altın madeni işletmeciliği ve derin katman madencilik teknolojisi konusunda dünya lideri olmakla birlikte bu yöntem giderek ekonomik olmaktan uzaklaşmaktadır. Son 20 yılda rezervlerin azalmaya başlaması belirli maden ocaklarının kapanmasına yol açmıştır. Son yıllardaki altın fiyatı artışları ise sektörün toparlanmasını ve maden ocaklarının tekrar açılmasını sağlamıştır. Dünya altın rezervinin %40'ı Güney Afrika'dadır.

- Elmas: Rusya (%30,5), Botswana (%21,2), Kanada (%17) ve Angola (%11,3)'dan sonra dünyanın beşinci büyük elmas üreticisi GAC'tır (%10,2).

- Kömür: GAC, Dünyanın önde gelen 10 kömür üreticisinden biridir. Enerji üretiminde zaman içinde yenilenebilir enerji ve temiz enerji kaynaklarının payını artırma hedefi bulursa da en az maliyetli seçenek olarak halen %70 oranında kömür kullanılmaktadır. Ülke ayrıca önemli bir kömür ihracatçısıdır.

- Platin: Platin grubu metallerin (PGM) otomotiv, kimya, bilgisayar-donanım ve mücevhercilikte (Çin ve Japonya'da) daha yoğun kullanılmaya başlanması platin grubu metallerde önemli bir talep artışı yaratmıştır. Bu nedenle platin madeni fiyatları geçen yıllar içinde sürekli yükselmiştir. GAC platin grubu madenlerinde dünya rezervinin %88'ine sahip olup sektör ülkede karlılığı en yüksek madencilik alanlarından.

- Manganez: GAC, Dünya manganez rezervlerinin %80'ine sahiptir.

2.1.5. Enerji:

GAC dünyanın en büyük kömür üreticilerinden biridir. Ülkede elektrik üretiminde kömür kullanımı ağırlıkta olup, kurulu elektrik üretim kapasitesi 45.000 MW seviyesindedir. En yoğun zamanlarda 32.000-33.0000 MW'a ihtiyacı olan ülke mevcut durumda kurulu kapasitenin yalnızca %60'ını kullanabilmektedir. Bu sebeple yaşanan elektrik kesintileri ise son yıllarda ülkede enerji politikalarının yeniden gözden geçirilmesini gündeme getirmiştir.

Halihazırda, ESKOM'un mevcut istasyonların bakımının yapılamamış olması ve yanlış planlama nedeniyle elektrik arzı talebi karşılanamamaktadır. Bu çerçevede, son yıllarda enerji sektöründe karbon emisyonlarının azaltılması hedefleri çerçevesinde yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim başlamıştır. Elektrik üretimi ve dağıtım alanında yenilenebilir enerji kaynakları başlıca yatırım alanları olarak öne çıkmaktadır. 2.000 MW kapasiteli kısa dönemli elektrik arz açığını kapatmaya yönelik bir ihale süreci yürütülmekte olup (<https://www.ipp-rm.co.za/>); ayrıca orta ve uzun vadeye yönelik toplamda 11.000 MW'lık yeni ihale süreçlerinin başlatılacağı da açıklanmıştır.

Özel sektörden enerji teminine ilişkin projeler <https://www.ipp-projects.co.za/> sayfasında duyurulmaktadır. Ayrıca, ülkede ESKOM'un yeni nesil nükleer santraller yapması planlanmaktadır. Ülkede halihazırda Western Cape'de Koeberg de 1800 MW gücünde bir adet nükleer santral bulunmaktadır. Ancak santral, bakım çalışmaları nedeniyle mevcut durumda tam kapasitede elektrik üretememektedir. Sınırlı ham petrol rezervine rağmen, ülkede petrol rafineri kapasitesi anlamlı büyüklüğe ulaşmış olup, ülke kıtada Mısır'dan sonra ikinci sıradadır. GAC petrol ihtiyacındaki açığı kapatmak için ileri seviyede bir sentetik yakıt sektörü geliştirmiştir. Ham petrol ve taş kömüründen sentetik yakıt üretimi ülkedeki en büyük petrokimya şirketi Sasol tarafından gerçekleştirilmektedir. Devlet tarafından 1993 yılında kurulan Mossas; doğal gaz dönüşüm ve yoğunlaştırma yoluyla petrol, gaz yağı ve alkol gibi ürünler üretmektedir. (<http://www.energy.gov.za>) Ülkede enerji arz güvenliğinin sağlanması hedefiyle, GAC Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan ve enerji sektörüne yönelik 2030 yılına kadar geçerli planlamayı ortaya koyan güncellenmiş Entegre Kaynak Planı uygulanmaktadır. Bu çerçevede, ülkenin geleneksel enerji kaynağı kömürün ötesinde, kaynak dağılımında yenilenebilir enerji ve ilgili depolama kapasitesi (battery storage) ile gaz teknolojileri gibi temiz enerji kaynaklarının payı artırılacaktır. Bu kapsamda, 11.800 MW'lık yeni enerji üretim kapasitesinin devreye sokulması öngörülmektedir. Bu kapasitenin yarısından fazlası ise yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilecektir.

Keza özel sektörden alıma yönelik yenilenebilir enerji programı kapsamındaki 5. Tur İhale Programının (Bid Window 5) işletilmesine ilişkin süreç de başlatılmıştır. Bu kapsamda 13 Nisan 2021 tarihinde yapılan ihale duyurusu (request for proposal-RFP) çerçevesinde, 1.600 MW'ı rüzgar enerjisinden, 1.000 MW'ı güneş enerjisinden karşılanacak şekilde 2.600 MW'lık yeni enerji üretim kapasitesinin yaratılması hedeflenmektedir. Yenilenebilir enerji alanında sürdürülen özel sektörden enerji tedarikine yönelik ihale süreçlerinin 5. aşaması (bid window 5) geçtiğimiz yıl içinde sonuçlandırılmıştır. Enerji arzını artırma amacıyla devam eden ihale süreçlerinin 6'ncısı ise 2022 Mart ayında yapılmıştır. Enerji ve Mineral Kaynaklar Bakanlığı 2022 yılı içerisinde REIPPP - Renewable Energy Independent Power Producers Procurement Programme (REIPPP) 5. kapsamında 13 yenilenebilir enerji sağlayıcısı ile anlaşma imzalamıştır. REIPPP Pencere 5 kapsamındaki 6 teklif sahibi ile görüşmeler devam etmektedir. Bu projelerin önümüzdeki 24 ay içinde şebekeye yaklaşık 975 MW enerji vermesi ve projeler kapsamında yaklaşık 34,3 milyar rand değerinde yatırım yapılması beklenilmekte ve projelerin ilave olarak 7.700 den fazla kişiye istihdam yaratacağı tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, 13 anlaşmanın imzalanmasıyla Bakanlık Teklif Penceresi 5 kapsamında duyurulan 25 projeden 19'unu tamamlamıştır.

Ulusal şebekeye toplamda 1.759 MW yenilenebilir kapasite ekleyecek olan projelerin 784 MW'ı karadaki rüzgar teknolojilerinden ve 975 MW'ı Solar PV'den oluşmaktadır. 5. teklif penceresinin, %49,2 ortaklığı yerel olup bunun da %36,2'si B-BBEE [Broad-Based Black Economic Empowerment] sahipliğinden oluşmaktadır. Projelerdeki olması gereken yerli içerik kullanımı ise %42-46 arasında değişmektedir. Ülkede enerji alanındaki arz sıkıntısı özellikle son zamanlardaki grevler ve santral arızaları nedeniyle devam etmekte olup yenilenebilir enerji, gaz ve enerji depolama (battery storage) alanlarında yeni ihale süreçlerinin 2024-2025 yıllarında da devam etmesi beklenmektedir. Bid Window 6 için başvuru süreleri 23 Eylül tarihine kadar uzatılarak ihale kapasitesi yenilenebilir enerji için 1.000MW Güneş, 3.200 MW ise rüzgar enerjisi olacak şekilde 4.200 MW'a yükseltilmiştir. İlave olarak, 2023 yılında GAC Entegre Enerji Planı (Integrated Resources Plan /IRP) kamuoyu ile paylaşılmıştır. İlk versiyonu 2019 yılında uygulamaya giren GAC Entegre Enerji Planı'nın ikinci versiyonu Enerji ve Mineral Kaynaklar Bakanı Gwede Mantashe tarafından 4 Ocak 2024 tarihli Resmi Gazetede kamuoyu ile paylaşıldı. 2019 IRP'nin yerine alacak ve mevcut haliyle Kabinenin görüşlerini temsil eden IRP 2023 taslağı hakkında yazılı yorumlarını sunmaları için Kamuoyuna 23 Şubat'a kadar süre verildi. IRP 2023 taslağı konusunda halkın da ne düşündüğünü öğrenmek isteyen Hükümet kanadından Cumhurbaşkanlığı Elektrik Bakanı Ramokgopa, yalnızca medya ve akademik çevreyi değil vatandaşları da Plan ile ilgili görüşlerini paylaşmaya davet etti.

2024 yılında ise, GAC Enerji Ve Mineral Kaynaklar Bakanlığı The Gas Independent Power Producer Procurement Programme (GASIPPPP) Bid Window 1 Kapsamında 3000 MW'lık, Bağımsız Gaz Enerji Üreticisi Satın Alma Programı kapsamında 3000 MW'lık Doğal Gazdan elektrik üretim, The Battery Energy Storage Independent Power Producer Procurement Programme (BESIPPPP) kapsamında 615 MW'lık, The Renewable Energy Independent Power Producers' Procurement Programme (REIPPPP) kapsamında ise 5000 MW (Güneş ve Rüzgar) Yenilenebilir Enerji ihalesi ihale açmıştır. Güneş ve Kıyı Rüzgarı projelerinden üretilecek toplam 5000 megavat (MW) yenilenebilir enerjinin, 1800 MW'ı Solar PV ve 3200 MW Rüzgar proelerinden oluşmaktadır.

2.1.6. Turizm

GAC'nde 1990'lı yıllardan sonraki siyasi değişim neticesinde uluslararası turizm sektörü dışa daha fazla açılabilmiştir. Ülke güçlü bir turizm potansiyeline işaret eden gerekli özelliklere sahiptir. Bunlar arasında; iyi bir iklim yapısı, kumlu sahiller, dağlar, oyun parkları, vahşi doğa rezervleri, spor tesis ve olanakları ve ülkenin resmi dillerinden olan İngilizce'nin yaygın kullanımı başlıca özellikleri olarak sayılmaktadır. Ayrıca GAC'nin coğrafi konumu da bölgesel turizm için ulaşımda ana bağlantı noktalarından birisi olmasına yol açmaktadır. Turizm GAC'nin ekonomisinde en hızlı büyüyen sektörlerden birisi durumunda olup yönetim tarafından İvmelendirilmiş ve Paylaşımlı Büyüme Girişimi (Accelerated and Shared Growth Initiative-AsgiSA) programında anahtar sektörlerden birisi olarak ele alınmaktadır. Bu program, sektörün emek yoğun olması nedeniyle GSYİH'nın büyümesine katkısının yıllık %6 oranına yükseltilmesi amacını taşımaktadır. Sektörün istihdamı 1,2 milyon kişi civarında olup, GSYİH içindeki payı %8 olarak tahmin edilmektedir ve bu oranın %14'e yükselmesi beklenmektedir.

2.1.7. Fuarçılık:

Güney Afrika Cumhuriyeti kongre ve fuarcılık alanında Afrika kıtasında merkezi bir konumda bulunmaktadır. Ülke, madencilik, enerji, otomotiv, imalat sanayi, çevre teknolojileri ve arıtma, demiryolu taşımacılık sektörü, bilişim ve iletişim gibi birçok alanda kıta genelinde önde gelen ve Sahra-altı Afrika için merkezi konumda olan fuar ve kongre etkinliklerine ev sahipliği yapmaktadır. Yeni ticari ilişkilerin kurulabilmesi noktasında yüz yüze olan temasların daha etkili olduğu gözlenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

3.1 DIŞ TİCARET

3.1.1 Genel Durum:

Esasen, GAC gelişmiş ekonomisi, finansman ve sanayi altyapısı ve alım gücünün yanında bölgedeki merkezi konumu ve tercihli ticaret anlaşma ve düzenlemeleri ile Sahra Altı Afrika ülkelerine, AB ve ABD pazarlarına gümrüksüz ve daha kolay giriş olanağı sağlaması nedeniyle önemli bir ülkedir. GAC, Sahra Altı Afrika için ticari, ekonomik ve kültürel merkez konumundadır. Sahra-altı Afrika ülkelerine açılan kapı olarak da nitelendirilmektedir. GAC'ın bölge ülkeleri ile olan ticari ilişkilerinin son yıllarda derinlik ve yoğunluk kazandığı gözlenmektedir. Kıtada siyasi ve ticari alanda önemli uluslararası örgütlenmeler de hız kazanmış olup, GAC'ın bu alanlarda önemli yeri ve rolü bulunmaktadır.

Dünyanın en eski gümrük birliği olan, Güney Afrika Gümrük Birliği (Southern African Customs Union – SACU) üyesi diğer ülkelerin (Namibya, Botswana, Eswatini ve Lesotho) ekonomi ve dış ticaretleri ise neredeyse tamamen GAC'ye bağımlıdır. Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Alanı (AfCFTA) tam olarak işlemeye başladığında, kıtada ekonomisi en fazla çeşitlenmiş ve sanayi altyapısı güçlü ülke olan GAC'nin oluşacak serbest ortamından en fazla menfaat sağlayacak ülkeler arasında olacağı değerlendirilmektedir. Nitekim Afrika kıtası, halen ülkenin dünyada dış ticaret fazlası verdiği tek coğrafi bölgedir. GAC 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla, mütekabiliyet esasında uygulanmak üzere, AfCFTA kapsamındaki gümrük vergisi indirim taahhütlerini ulusal mevzuatına yansıtarak yürürlüğe sokmuştur.

GAC ayrıca, İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılmasının ardından AB-SADC Serbest Ticaret Anlaşmasının sağladığı avantajlar korunacak şekilde SACU üyeleri ve Mozambik ile İngiltere arasında imzalanan STA'nın yürürlüğe girişini de 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla başlatmıştır.

AB ülkeleri mevcut serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde pazara avantajlı erişim sağlamakta; AB'ye sağlanan avantajlar düzeyinde olmasa da, EFTA ve MERCOSUR ülkelerinin de tercihli ticaret düzenlemeleri çerçevesinde birçok üründe pazara giriş avantajının bulunduğu görülmektedir.

İthalat politikası, uzun yıllar ikame ve sıkı tarife korumacılığı gibi ithalat sınırlamalarının ardından 1990'lı yıllardan itibaren liberalleşerek değişim geçirmiştir.

Sahra-altı Afrika'ya yönelik transit ticaretin de ana geçiş noktalarındandır ve bu nedenle bölgeye açılan bir kapı olarak da konumlandırılmaktadır.

Dış ticareten sorumlu kurum Ticaret, Sanayi ve Rekabet Bakanlığı (Department of Trade, Industry and Competition-the DTIC- <http://www.dtic.gov.za/>)

Genel Dış Ticaret Göstergeleri (Bin dolar)

	2021	2022	2023
İhracat	123.734.050	123.614.816	110.662.795
İthalat	93.614.253	111.878.211	107.264.215

Kaynak: Trademap

3.1.2. Güney Afrika'nın İthalatında Başlıca Ürünler (Bin dolar)

ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023
Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	8 343 058	18 688 366	15 189 068
Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	5 427 344	4 411 801	4 812 259
Otomobiller	3 180 291	4 577 600	4 112 741
Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3 092 437	3 488 751	3 134 238
Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	390 894	1 003 579	1 997 565
Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular	2 038 045	2 070 157	1 960 736
Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	1 689 525	1 773 190	1 845 726
Posta, damga vb. pullar; banknot, hisse senedi, çek defterleri, tahvil vb.	1 648 197	1 888 728	1 801 689
Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2 012 388	1 792 606	1 717 720
Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	421 993	734 588	1 200 286
Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	687 223	1 023 518	1 158 392
Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	678 900	970 443	1 086 065
Diyodlar, transistörler vb yarıiletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	304 538	430 863	1 040 087
Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	561 322	808 854	779 125
Kauçuktan yeni dış lastikler	674 323	702 915	737 377

Kaynak: TradeMap

3.1.3. Güney Afrika'nın Ülkelere Göre İhracatı (1.000 dolar)

Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023
Çin	13 839 764	11 942 859	12 498 467
ABD	13 105 430	10 955 729	8 438 060
Almanya	10 506 115	10 001 405	7 827 493
Mozambik	4 343 628	5 765 803	6 190 085
Japonya	8 236 937	8 601 491	5 755 462
İngiltere	8 182 961	6 323 841	5 316 362
Hindistan	4 283 576	5 137 314	5 050 816
Hollanda	4 171 141	5 998 861	4 304 580
Botsvana	4 390 756	4 705 996	4 197 049
Belçika	3 551 777	3 981 093	3 732 631
Zimbabve	2 927 887	3 227 868	3 393 677
Namibya	3 440 142	3 480 278	3 370 035
Zambiya	2 337 228	2 726 380	2 783 808
BAE	2 310 270	2 511 222	2 544 529
G. Kore	2 140 054	2 701 209	2 053 283
...	...	...	...
Türkiye	468 485	543 443	426 222

Kaynak: TradeMap

3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalatı (Bin Dolar):

Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023
Çin	19 260 038	22 516 655	21 942 720
ABD	6 597 510	8 231 968	9 211 842
Almanya	7 642 843	8 265 816	8 694 544
Hindistan	5 350 616	8 359 849	7 478 042
BAE	1 895 731	4 139 055	4 001 707
Tayland	2 975 893	3 084 296	3 500 351
S. Arabistan	4 108 740	4 391 220	3 102 359
Japonya	2 604 866	2 840 656	2 708 759
Umman	1 875 707	2 654 431	2 559 270
İtalya	2 575 256	2 468 638	2 412 051
Nijerya	2 243 020	2 264 626	2 373 138
Fransa	1 966 399	2 103 428	2 122 419

İngiltere	1 875 244	1 824 630	1 829 016
İspanya	1 576 666	1 720 179	1 768 342
Hollanda	1 602 732	1 517 831	1 610 566
...	...	...	...
Türkiye	936 355	1 852 351	915 197

Kaynak: TradeMap

3.1.5 Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhraçatı (Bin Dolar):

Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023
Çin	13 839 764	11 942 859	12 498 467
ABD	13 105 430	10 955 729	8 438 060
Almanya	10 506 115	10 001 405	7 827 493
Mozambik	4 343 628	5 765 803	6 190 085
Japonya	8 236 937	8 601 491	5 755 462
İngiltere	8 182 961	6 323 841	5 316 362
Hindistan	4 283 576	5 137 314	5 050 816
Hollanda	4 171 141	5 998 861	4 304 580
Botswana	4 390 756	4 705 996	4 197 049
Belçika	3 551 777	3 981 093	3 732 631
Zimbabve	2 927 887	3 227 868	3 393 677
Namibya	3 440 142	3 480 278	3 370 035
Zambiya	2 337 228	2 726 380	2 783 808
BAE	2 310 270	2 511 222	2 544 529
G. Kore	2 140 054	2 701 209	2 053 283
...	...	...	...
Türkiye	468 485	543 443	426 222

Kaynak: TradeMap

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1.1. Genel Durum:

4.1.2. Türkiye – Güney Afrika Cumhuriyeti Dış Ticaret Değerleri: (Bin Dolar)

YIL	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2019	552.388.943	757.589.178	1.309.978.121	-205.200.235
2020	555.386.190	775.702.407	1.331.088.597	-220.316.217
2021	837.041.392	1.202.008.015	2.039.049.407	-364.966.623
2022	1.684.034.353	1.453.446.933	3.137.481.286	230.587.420
2023	758.223.589	1.141.847.494	1.900.071.083	-383.623.905

Kaynak: TUIK

3.1.2 Türkiye'nin Güney Afrika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sn	GTP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			861 336	1 706 159	779 380
1	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	193 875	1 059 059	152 352
2	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	43 071	50 086	43 579
3	1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	18 125	19 698	23 992
4	8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkamamakineleri (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil)	18 674	18 553	16 900
5	8703	Otomobiller	22 624	12 943	16 074
6	7408	Bakır teller	11 152	11 087	14 719
7	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	15 161	14 013	13 486
8	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	2 921	11 216	11 962
9	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	10 248	12 300	11 344
10	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	14 041	11 753	10 302

11	8422	Bulaşık, şişe vb yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutucuval vb doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb makinalar	12 898	14 460	10 252
12	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	10 119	12 436	10 248
13	3302	Sanayide ve içecek imalindehammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	3 977	3 811	10 016
14	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	9 875	11 993	9 596
15.	8701	Traktörler	13 736	17 432	9 051

Kaynak: TUIK

4.1.3. Türkiye'nin Güney Afrika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 dolar)

Sn	GTP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 192 742	1 585 297	1 164 467
1	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya artırılmasına mahsus makina ve cihazlar	320 713	297 105	263 189
2	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	37 600	26 886	210 024
3	8703	Otomobiller	146 180	84 390	205 407
4	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	215 958	566 656	104 670
5	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	119 481	176 579	73 374
6	9013	Sıvı kristalli tertibat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	22 146	59 519	47 580
7	2610	Krom cevherleri ve konsantreleri	32 173	49 590	31 892
8	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	24 119	76 752	26 339
9	3815	Reaksiyon başlatıcılar, hızlandırıcılar, katalitik müstahzarlar	42 051	33 422	19 840
10	7201	Dökme demir (pik demir) ve aynalı demir (kütle, külçe, blok veya diğer ilk şekillerde)	10 946	16 340	9 325
11	2809	Difosfor pentaoksit, fosforik asit ve polifosforik asitler	0	0	8 533
12	2207	Etil alkol (alkol derecesi >= %80, taşıyıcı edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş diğer alkollü içkiler	12 559	1 606	8 318

13	8408	Sıkıştırılmayla ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlar (dizel ve yarı dizel)	14 611	15 172	8 030
14	3201	Debagatte kullanılan bitkisel menşeli hülâsalar, tanenler ve bunların tuzları, esterleri ve diğer türevleri	7 903	6 805	7 118
15	4101	Sığır (bufalo dahil) ve at cinsi hayvanların ham post ve derileri	121	5 918	6 989

Kaynak: TUIK

BEŞİNCİ BÖLÜM

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1.Konya- Güney Afrika 2023 Yılı İhracat Kalemleri

S.No	ÜRÜN ADI	BİN DOLAR
1	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	10.575.473
2	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4.523.659
3	Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	2.759.263
4	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	1.678.079
5	Şeker ve şeker mamulleri	1.353.609
6	Demir veya çelikten eşya	868.965
7	İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	551.827
8	Kakao ve kakao müstahzarları	521.284
9	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	364.204
10	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	291.268
11	Plastikler ve mamulleri	220.960
12	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	204.379
13	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	183.531
14	Kauçuk ve kauçuktan eşya	173.997
15	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	40.704
16	Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrata takımları, adi metallere bunların aksam ve parçaları	18.247
17	Eczacılık ürünleri	10.767
18	Cam ve cam eşya	9.601

19	Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	6.400
20	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	6.156
21	Özel dokunmuş mensucat, tuftedilmiş dokunabilir mensucat,dantela,duvar halıları, şeritçi ve kaytancı eşyası, işlemler	5.752
22	Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	3.619
23	Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	2.520
24	Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	2.351
25	Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	1.988
26	Kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metallere, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar	1.534
27	Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	1.010
28	Deri-saracıye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	932
29	Basılı kitaplar, gazeteler, resimler ve baskı sanayiinin diğer mamulleri, el ve makina yazısı metinler ve planlar	714
30	Örme giyim eşyası ve aksesuarı	427
31	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	351
32	Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, muımlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	150
33	Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	135

Kaynak: TÜİK

5.1.2.Konya-Güney Afrika 2023 Yılı İthalat Kalemleri

S.No	ÜRÜN ADI	BİN DOLAR
1	Demir ve çelik	6.369.186
2	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	142.575
3	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	64.918
4	Gübreler	52.786
5	Metal cevherleri, cüruf ve kül	12.537
6	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	3.874
7	Plastikler ve mamulleri	1.214
8	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	745
9	Demir veya çelikten eşya	348

Kaynak: TÜİK

5.1.2. Konya-Türkiye-Güney Afrika Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar)

Türkiye-Güney Afrika Rakamları (Bin Dolar)

YIL	2021	2022	2023
İHRACAT	861.336	1.706.159	779.379
İTHALAT	1.192.742	1.585.297	1.164.467
HACİM	2.054.078	3.291.456	1.943.846
DENGE	-331.406	120.862	-385.088

Kaynak: TradeMap

Konya-Güney Afrika Rakamları (Bin Dolar)

YIL	2019	2020	2021	2022	2023
İHRACAT	14.585.203	15.273.026	25.255.242	28.077.507	24.383.909
İTHALAT	10.296.184	2.469.209	1.654.156	250.122	6.648.192
HACİM	24.881.387	17.742.235	26.909.398	28.327.629	31.032.101
DENGE	4.289.019	12.803.817	23.601.086	27.827.385	17.735.717

Kaynak: TradeMap